

Sygn. akt I ACz 1520/12

POSTANOWIENIE

Dnia 20 sierpnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący Sędzia SA:	Jan Gibiec
Sędzia SA:	Małgorzata Lamparska (spr.)
Sędzia SA:	Dariusz Kłodnicki

po rozpoznaniu w dniu 20 sierpnia 2012 r. na posiedzeniu niejawnym we Wrocławiu

sprawy z powództwa: **P. K.**

przeciwko: **J. K.**

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej

na postanowienie Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 26 kwietnia 2012 r. sygn. akt I C 1289/09

p o s t a n a w i a: oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy we Wrocławiu zawiesił postępowanie na podstawie przepisu art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. W rozpoznawanej sprawie powód dochodzi zachowku przeciwko obdarowanej. W sprawie I C 411/12 przeciwko M. S., wyłączonej do osobnego rozpoznania z niniejszej sprawy, powód domaga się zachowku od M. S. jako spadkobiercy testamentowego. Uznając, że odpowiedzialność obdarowanej pozwanej z tytułu zachowku ma charakter subsydiarny, Sąd pierwszej instancji uznał, że orzeczenie, jakie zapadnie w sprawie przeciwko spadkobiercy testamentowemu, będzie miało prejudycjalny charakter dla rozstrzygnięcia w niniejszym postępowaniu, co miało uzasadniać jego zawieszenie.

Na powyższe postanowienie zażalenie złożyła pozwana, podnosząc zarzuty naruszenia przepisów:

1. art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. przez przyjęcie, że rozstrzygnięcie sprawy skierowanej przez powoda przeciwko M. S. ma prejudycjalny charakter w stosunku do sprawy o uzupełnienie zachowku przeciwko pozwanej J. K., podczas gdy brak możliwości uzyskania zachowku od spadkobierców testamentowych może być badany w sprawie o uzupełnienie zachowku od osoby obdarowanej, a powód dokonał na podstawie przepisu art. 194 § 1 k.p.c. wezwania do udziału w sprawie M. S. jako spadkobiercy testamentowego;

2. art. 194 § 1 k.p.c. przez wyłączenie sprawy przeciwko M. S. do odrębnego postępowania i zawieszenie niniejszej sprawy, podczas gdy z wyraźnego oświadczenia powoda wynika, że, dokonując wezwania M. S. do udziału w sprawie stwierdził on, że J. K. została pozwana błędnie.

W oparciu o wskazane zarzuty pozwana wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i o dalsze prowadzenie sprawy łącznie przeciwko niej i przeciwko pozwanej M. S., żądając także zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie podlegało oddaleniu jako pozbawione uzasadnionych podstaw.

W pierwszej kolejności podkreślić należało, że skarżący błędnie sformułował zarzut naruszenia przepisu art. 194 § 1 k.p.c. Zgodnie z przepisem art. 194 § 1 zd.

1 k.p.c., jeżeli okaże się, że powództwo nie zostało wniesione przeciwko osobie, która powinna być w sprawie stroną pozwaną, Sąd na wniosek powoda lub pozwanego wezwie tę osobę do wzięcia udziału w sprawie. Cytowany przepis nakłada zatem na Sąd obowiązek wezwania do udziału w sprawie osoby posiadającej w sprawie legitymację bierną (co też Sąd uczynił postanowieniem z dnia 06.05.2011 r. – k. 168); nie pozbawia jednak Sądu ani Przewodniczącego pozostałych kompetencji, przewidzianych w przepisach k.p.c., w tym również uprawnienia do wyłączenia do osobnego rozpoznania sprawy przeciwko pozwanemu w trybie przepisu art. 194 § 1 k.p.c., jeżeli uzasadniają to okoliczności sprawy.

Skarżący pominął przy tym, że co do zasady obie pozwane (odpowiednio – jako spadkobierczyni i jako obdarowana przez spadkodawcę) posiadają w sprawie o zachowek legitymację bierną, przy czym zaktualizowanie się odpowiedzialności obdarowanej jest uzależnione od uprzedniego wykazania, że powód nie uzyska całości lub określonej części należnego mu zachowku od spadkobierczyni testamentowej (pозwanej M. S.). Wbrew twierdzeniom żalącej, w piśmie procesowym z dnia 05.05.2011 r. (k. 160) powód nie formułował twierdzeń o braku legitymacji biernej skarżącej, wskazując jedynie trafnie, iż „roszczenie o zachowek w pierwszej kolejności winno być skierowane do spadkodawcy, a tym, na mocy powołanego powyżej postanowienia, stała się pozwana ad. 2” (k. 161). Obecna sytuacja procesowa ukształtowała się zatem w ten sposób, że powód nadal zachowuje roszczenie o zachowek przeciwko każdej z pozwanych, przy czym możliwość skutecznego żądania zachowku od żalącej uzależniona jest od uprzedniego wykazania, że powód nie uzyska należnego mu zachowku od M. S.. Sytuacja ta uprawniała do sformułowania dwóch wniosków. Po pierwsze – roszczenie powoda przeciwko żalącej nie było bezzasadne, lecz co najwyżej przedwczesne. Zakończenie procesu między powodem a żalącą wyrokiem oddalającym w stosunku do niej powództwo nie tworzyłoby zatem stanu *res iudicata* – powód miałby prawo domagać się od niej w przyszłości uzupełnienia należnego mu zachowku, w sytuacji, w której okazałoby się, że nie otrzymał go w całości od spadkobierczyni testamentowej. Deliberowanie nad zasadnością i celowością cofnięcia powództwa w stosunku do skarżącej było z kolei o tyle bezcelowe, że powód nie złożył wymienionego oświadczenia procesowego i nie miał też obowiązku jego formułowania. Po drugie – w opisanych wyżej okolicznościach Sąd pierwszej instancji zasadnie wnioskował, iż rozstrzygnięcie sporu między powodem a pozwaną ad. 1 uzależnione będzie od wyniku procesu o zachowek, toczącego się między powodem a M. S.. Zawieszenie postępowania znajdowało zatem uzasadnienie w przepisie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd Apelacyjny oddalił zażalenie jako bezzasadne (art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c.).

O kosztach postępowania zażaleniowego rozstrzygnie Sąd pierwszej instancji w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie (art. 108 § 1 k.p.c.).

Z.:

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

mw